

Onderwerp: Kostentoe rekening begraafplaats en 1^e
wijziging verordening lijkbezorgingsrechten Schiermonnikoog, 14 februari 2013
2013

Aan de Gemeenteraad**1 Inleiding**

In zijn vergadering van 19 juni 2012 heeft uw raad de (vaststelling van) de notitie lijkbezorgingsrechten aangehouden op grond van het argument dat deze de lasten wellicht (te) eenzijdig bij 'de gebruiker' (waaronder in dit geval uiteraard de nabestaanden dienen te worden verstaan) neerlegt. Tijdens de discussie werd betoogd dat er nog een tweede categorie gebruiker bestaat, namelijk 'de toerist' die de begraafplaats bezoekt voor een moment van stiltebeleving, zou dan ook hier niet een deel van de lasten op moeten worden afgewenteld. Zowel raad als college herkenden zich in deze redenering en onzerzijds is dan ook toegezegd te trachten hierop een passend antwoord te formuleren. Hierna een schets van het dilemma, de daaruit voortvloeiende overwegingen en uiteindelijk de gekozen oplossingsrichting.

2 Het dilemma

Twee partijen, twee categorieën 'gebruikers' die gezamenlijk de lasten voor de begraafplaats zouden dienen op te brengen. Het dilemma laat zich uittekenen, hoe leg je de 'knip' tussen beiden. In zijn meest klinische vorm zou dit gerealiseerd kunnen worden middels toegangspoortjes die slechts na betaling gepasseerd kunnen worden. In de tariefstelling zou dan gedifferentieerd kunnen worden tussen 'nabestaande' versus 'toerist'. Het hoeft o.i. echter geen betoog dat een dergelijk systeem zich niet verhoudt met het karakter van deze begraafplaats (of van welke begraafplaats dan ook). Om die reden moet er gezocht worden naar een andere systematiek, waarbij we ons dienen te realiseren dat voor welk systeem ook geopteerd wordt, de uiteindelijke keuze altijd arbitrair zal zijn. Anders gezegd, het ideale model bestaat niet, wat we ook verzinnen, het zal altijd –terecht(!)- ter discussie kunnen worden gesteld.

3 Overwegingen

De begraafplaats zoals wij die kennen is zondermeer medebepalend voor het beeld van ons dorp en zeker ook voor de min-of-meer rustieke sfeer in het centrum van dit dorp. Zoals de wijds opgezette strekenstructuur, het autoluwe karakter en de ruim bemeten hoeveelheid openbaar groen in het hart van ons dorp nadrukkelijk de toon zetten, zo draagt ook (de opzet van) de begraafplaats daaraan bij. Tegelijkertijd mag ervan uitgegaan worden dat onze inwoners dat zo willen. Anders gezegd, een alternatieve begraaflokatie buiten het dorp zou technisch gesproken wellicht voordeliger kunnen zijn, maar ook indien we dit zouden realiseren (wat dus absoluut niet aan de orde is) dan zou toch vrijwel iedereen de voorkeur geven aan een laatste rustplaats in het hart van onze gemeente. Daarmee kan gesteld worden dat, ook al zijn de kosten wellicht aan de hoge kant, het toch een nadrukkelijke keuze van de nabestaanden is om te opteren voor de huidige wijze van begraven. Anders gezegd, begraven worden op Schiermonnikoog is duur. Want wij willen het op onze manier en niet anders!

De begraafplaats wordt ook bezocht voor 'toeristische doeleinden'. Toen dit naar voren gebracht werd in de raad gebeurde dit met de nodige schroom. 'Toeristische doeleinden' klinkt immers bijna oneerbiedig en dat was zeker niet de bedoeling. Het is een plaats van rust en stilte, midden in de

gemeenschap, een plaats ook waar de historie vaak bijna letterlijk spreekt middels het funerair erfgoed, een plaats tenslotte die ten gevolge van de specifieke opstelling van de ornamenten ook nog tamelijk bijzonder is, en het ligt in de rede dat veel toeristen hier een moment vertoeven. Maar ... dat laatste lijkt nauwelijks het geval te zijn. Weliswaar heeft het college geen formele tellingen laten verrichten (ook dat lijkt immers strijdig met het karakter van de begraafplaats), maar soms heeft onze specifieke situatie ook wel heel aardse voordelen, juist vanwege de ligging van de begraafplaats kunnen wij letterlijk zien wie deze bezoekt. En het gaat om enkelingen. Enkelingen die dan vaak ook nog de indruk weten te wekken daar min of meer toevallig te zijn beland. De gedachte dat onze begraafplaats als zodanig een separate toeristenstroom zou genereren, kan gevoeglijk naar het rijk der fabelen worden verwezen. Maar ook het deel van de toeristen –die hier dus toch al zijn- dat al dwalend door ons dorp ook een moment de begraafplaats aandoet, is er gering. Het zoeken naar een methode om hen bij te laten dragen in de lasten lijkt geen substantieel soelaas te bieden. Wat resteert is de buitenkant. En die buitenkant lijkt heel concreet te benoemen, namelijk de heg... Het is immers zo dat vanaf de openbare weg de begraafplaats niet te zien is. Juist het afgesloten zijn van de omgeving terwijl het daar toch middenin ligt draagt bij aan het bijzondere karakter. Daarmee kan dus gesteld worden dat nu juist die heg beide belangen dient. Aan de binnenzijde wordt hiermee bijgedragen aan het besloten karakter waar zoveel prijs op wordt gesteld, aan de buitenzijde is het een mooie passende, bijna eerbiedige, groene wand die beeld, karakter en identiteit van ons dorp versterkt. Het lijkt dan ook in de rede te liggen om in die richting de oplossing te zoeken, zij het dat het als betoogd naar z'n aard iets van een salomonsoordeel in zich heeft. Een oordeel echter dat, indien gedragen door uw raad en daarmee door de bevolking van Schiermonnikoog, uitstekend zou voldoen als uitgangspunt voor kostentoe wijzing.

4 De oplossingsrichting

De heg in kwestie vergt op jaarbasis ongeveer € 1.300 aan onderhoud (begroting post 6.724.15.3 / 300.000). Dit hegonderhoud is volledig uitbesteed aan derden. Er komen geen eigen manuren aan te pas. We mogen ervan uitgaan dat beide zijden, dus zowel de binnenzijde als de buitenzijde, ruwweg even bewerkelijk zijn. Indachtig onze redenering dat het onderhoud aan de buitenzijde niet aan de 'gebruikers' mag worden toegerekend, dient de helft van dit bedrag, te weten € 650 te worden afgetrokken van het totaal aantal kosten dat wel aan de gebruikers wordt toegerekend. Evident is dat dit tot de vermindering van de kosten op de lijkbezorging zal leiden. De consequentie voor uw raad is drieërlei:

- de post 6.724.15.3 / 300.000 wordt verlaagd van € 1.300 naar € 650;
- Tegelijkertijd levert dit een nadeel op voor het begrotingsresultaat 2013, omdat een stuk dekking voor kosten vervalt (op zes november j.l. is afgesproken dat e.e.a. met terugwerkende kracht tot één januari van dit jaar zou worden ingevoerd). Dit nadeel zal ten laste van het begrotingsoverschot 2013 worden gebracht. De kostendekkendheid 2013 is bepaald op 87%, dus dit betekent een nadeel van 87% van € 650 = € 565;
- de tarieven van de lijkbezorgingsrechten 2013 worden met terugwerkende kracht naar 1-1-2013 verlaagd met 1,7%.

Het incidentele nadeel van € 565 zal middels de 8ste begrotingswijziging 2013 ten laste van het begrotingsoverschot 2013 worden gebracht.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de loco-secretaris, de burgemeester,

B. Boelens

J. Stellinga